

قطاری که

دیر رسید

روزیه کردونی

سیاست پزوه

قطار که راه می افتد، همیشه کسی روی سکو می ماند.دستی از پنجره بیرون می آید، کسی چند قدم کنار واکن راه می رود و بعد چهره هالام کوچک می شوند. قطار از معدود ساخته های بشر است که فقط آدم ها راجاه جانی می کند؛ خاطره، انتظار، جدایی و امید بازگشت را هم با خود می برد. شاید برای همین است که سینما این همه قطار را دوست دارد. ایستگاه، در بسیاری از فیلم ها، جایی میان رفتن و ماندن است؛ جایی بسبق تمام می شود، جنگ آدم ها را از هم جدا می کند و کسی چشم به بازگشت می دوزد.

امباری ایران، قطار فقط خاطره و سفر نیست. قطار یک قصه تاریخی هم دارد؛ قصه توسعه ای که دیر رسید. شهروبر، برای راهان ایران، ماه حرکت است؛ ماهی که قطار سراسری سرانجام از رویا به ریل رسید. شاید عبور از جغرافیای دشوار ایران، صدها سال و نوتل در مسیرش ساخته شده بود. صحنه باشکوهی است؛ اما پشت آن یک پرش ساده مانده است: چرا این قطار این قدر دیر به ایران رسید؟ روسیه از ۱۸۳۷ وارد عصر راهان شده بود. در مصر، قطار در میانه دهه ۱۸ میان قاهره و اسکندریه حرکت می کرد و در قلمرو عثمانی نیز خطوط ریلی از همان دهه هادر حال شکل گیری بود.

درست بر است بگویم: بیش از هشتاد سال پس از آنکه قطار میان قاهره و اسکندریه به حرکت درآمد، ایران تازه راهان سراسری خود را کامل کرد.آیا ایرانیان قطار را نمی شناختند؟گویاگی از حاج سیاح می گوید: مردی که از ۱۸۵۹ راهی سفری طولانی شد و در اروپا، روسیه، آمریکا و آسیا سفر کرد.او در شهرهای اروپایی سوار قطار می شد، پل های آهنی و نوتل ها را می دید و با چاهانی روبه رو بود که در آن فاصله خعی تازه ای پیدا می کرد. ایرانیان جهان جدید را دیده بودند. راهان پیش از آنکه روی زمین ایران بنشیند، در ذهن ایرانیان جایز کرده بود.پس مسئله فقط راهان نبود.

البته همه تا آخر راه هم نمی توان به بیرون نسبت داد. دولت قاجار با ضعف مالی، کمبود سرمایه، ضعف نهادی و جغرافیای دشوار روبه رو بود. تاریخ اگر تک علتی روایت شود، خیلی زود به شعار تبدیل می شود. اما تمام قصه در داخل ایران هم نبود.گویاکی در ایران در حرکت و پژوهش های تاریخی دیگر نشان می دهد که راهان ایران از همان قرن نوزدهم درگیر رقابت روسیه و بریتانیا شد. یک امتیاز به روس ها نزد یک می شد، لندن نگران می شد؛ طرحی مورد حمایت انگلیس قرار می گرفت، سن پترزبورگ حساس می شد. ریل هنوز روی زمین ایران ننشسته بود، اما پیشرو پیشایش در سفارتخانه ها محل چانه زنی شده بود.

لندن ایران را حذر زبانی از درپچه امنیت هندی می دید: سن پترزبورگ نیز نگران گسترش نفوذ روسیه در خاور میانه و شدن آن به حوزه روسیه بود.و اینجا یک تفاوت مهم وجود دارد.روس و انگلیس الزاماً نمی گفتند ایران نباید راهان داشته باشد.مسئله این بود که ریل ایران از کجا بگذرد، به کجا برسد و به سود چه کسی کار کند. هر دو قدرت ایران را برای راهی خواستند؛ اما که نلزموا راهان را که ایران برای خودش می خواست.اینجاست که مداخله خودش را نشان می دهد: نه همیشه با متوقف کردن توسعه، بلکه با تغییر دادن مسیر آن. گاهی توسعه به سستی می رود که اولویت آن به نیاز مردم آن سرزمین، نه نقشه و منفعت قدرت بیرونی باشد.

برای قدرت بیرونی، راه و بندر ممکن است فقط نقطه ای روی نقشه باشند؛ برای مردم، همان راه یعنی دسترسی، کار، مدرسه، درمان و امکان یک زندگی بهتر. راهان هم همین بود. برای بعضی ها خطی روی نقشه بود. برای مردم، امکان بود. گویاکی در صفحات پایانی ایران در حرکت از محمود دانشور می گوید که در سال های پس از جنگ بشناسد.ایده همین تصویر از بسیاری از بحث های سیاسی درباره راهان بود. گویا تا یک روز که در موزه خطی نقشه های روسیه روی نقشه های سیاسی بود، حالا مردی را می برد تا سرزمین خودش را و آدم هاایش را ببیند. در این تصویر، قطار دوباره به معنای اصلی اش برمی گردد؛ رسیدن آدم ها به یکدیگر. روسیه در نهایت همین فاصله کارم کند. فاصله ها، فاصله دیگران را شهر، دانش آموز ها، مدرسه، بیمار با بیمارستان، تولیدکننده با بازار، جوان با فرصت و آدم هایای دیگر. راه، راهان، بندر و کارخانه و قالی منهایایی می کنند که نیز از این فاصله کارم کنند.فصلی می شناسد آن. پس فقط قصه قطاری نیست که

دیر به ایران رسید. قصه فرصت هایی است که دیر رسیدند؛ شهرهایی که می توانستند زودتر به هم نزدیک شوند، بارهایی که می توانستند زودتر به هم برسد یا بمانند. اما همی که می توانستند زودتر ایران را ببینند و به یکدیگر برسند، این شاید مهم ترین درس ایران برای امروز ما باشد؛ هر تصمیمی، از یک خط آهن تا یک سیاست بزرگ ملی، یک سؤال ساده دارد: آیا فاصله مردم را بر زندگی بهتر کمتر می کند یا بیشتر؟

همزمان با ادامه فشارهای اقتصادی و محاصره دریایی آمریکا علیه ایران و حملات جدید دشمن در شب گذشته و تحولات اطراف تنگه هرمز، رئیس مجلس با تأکید بر اینکه نیروهای مسلح کنترل این آبراه را در دست دارند، هشدار داد که در صورت تشدید محاصره دریایی، جمهوری اسلامی منتظر نخواهد ماند و به این اقدام «پاسخ نظامی» خواهد داد؛ همزمان ستاد کل نیروهای مسلح هم با هشدار به آمریکا و کشورهای که زمینه استفاده از خاک، آسمان و سواحل خود را برای حمله به ایران فراهم می کنند، اعلام کرد نیروهای مسلح ایران در صدد تدارق راهداف قرار خواهند داد و ارتش آمریکا را نیز جز خروج از منطقه ندارد. رئیس مجلس تأکید کرد: در ۱۵ ماه گذشته، به اندازه یک دهه در حوزه نظامی پیشرفت داشتیم و ایران بیش از دشمن توانسته توان نظامی خود را بازسازی کند.

به گزارش ایرنا، محمدباقر قالیباف در گفتگوی ویدئویی با مردم که دیروز منتشر شد در ارائه گزارشی از آخرین وضعیت کشور و نکات مهمی در چهار میدان نظامی، دیپلماسی، خدمت و خیابان به مردم ایران گفت: در میدان نظامی نیروهای ما برخلاف ادعای دشمن، با آبرندهای بازسازی و تقویت توان نظامی خود را به خوبی انجام می دهند و در حوزه بازسازی ادوات نظامی و عرصه اقتصادی و پدافندی به بهترین شکل کار را پیش می برند. رئیس مجلس افزود: دلیل روشنش هم این است که فناوری مابومی است و جوانان کشور این کار را انجام می دهند و دست نیاز به سمت دشمن ندارند.

وی تأکید کرد: همه شما شاهد بودید و دیدید که در هر دوره از جنگ های اخیر، مادر هر بخشی بهتر، دقیق تر و مؤثرتر از دوره قبل اقدامات لازم را انجام می دادیم و جنگیدیم و این به وضوح روشن بود و این راه ملت ایران و هم دین ایران است و بر آن صحه گذاشت.

۱۵ ماه گذشته به اندازه یک دهه پیشرفت در جنگ داشتیم

رئیس قوه مقننه با اشاره به اینکه نیروهای نظامی ما با تجارب دوره های

جنگی جوش قابل توجهی را در کیفیت عمل خود داشتند، گفت: اگر بگویم

در این ۱۵ ماه گذشته که درگیر دو جنگ بودیم، به اندازه یک دهه پیشرفت و

جهش در کار داشتیم، حرف کافی نیست و این به غیرت و وبرکت است و شهادیه

ویژه امام شهیدانجام شد. قالیباف با تأکید بر اینکه ضرباتی که بعد از آتش بس

و ادراج تقاهم نلته به پایگاه های آمریکایی در بخش هاو کشورهای مختلف زده

شد، در واقع معنی راهبردی داشت و دشمن را به این نتیجه رساند که دیگر

نمی تواند جلوی هشد هاو قدرت خود را در بخش هاو مراکز، گفت: «آنها ده های

اعلام کردند؟ ۹۰ درصد، ۷۰ درصد یا ۷۰ درصد موشک ها را منهدم کرده اند. ولی

باز در مقابل هر عمل، عکس العمل شدیدتری را شاهد بودند.

ایران بیش از دشمن توان نظامی خود را بازسازی کرده است

وی با بیان اینکه نیروهای مسلح تقویت، آهنگ و روند بازسازی توان

خبر

سیاسی

رئیس جمهوری دیروز

در اجلاس سران سازمان

همسکاری شانهای

در قزقیزستان، پیشنهادهای

ایران را به این سازمان

در حوزۀ های امنیتی و

اقتصادی ارائه کرد و در حاشیه این نشست مهم با

رؤسای جمهوری روسیه و چین و همچنین دبیر

کل سازمان ملل به گفتگو پرداخت.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری

مسعود پزشکیان، در دیدار پلا دایمیر پوتین

رئیس جمهوری روسیه با تأکید بر راهبردی بودن

روابط دو کشور و قدرتی از حمایت های مسکو را

تهران در مجامع بین المللی، گفت: ایران در برابر

یکجانبه گرایی و سیاست های مبتنی بر فشار و

تحریم ایستادگی خواهد کرد و تقویت همکاری های

منطقه ای و چندجانبه گرایی می تواند زمینه ساز

کاهش اثرگذاری این سیاست ها باشد.

وی با اشاره به سطح ممتاز روابط دو کشور و روند

مطلوب اجرای توافقات مشترک، از حمایت های

دولت و ملت روسیه از ایران در مقاطع مختلف،

از جمله دوران جنگ و همچنین شرایط ناشی

از تحریم های آمریکا، قدرتی کرد.

رئیس جمهوری با بیان اینکه مواضع روسیه

در سازمان ملل متحد و دیگر محافل بین المللی

شناختننده ماهیت متفاوت روابط تهران و مسکو

است، گفت: این حمایت ها نشان می دهد ارتباط

میان دو کشور یک ارتباط معمولی نیست، بلکه

روابطی راهبردی و مبتنی بر منافع و مصالح

مشترک است. وی با تأکید بر ضرورت مقابله با

یکجانبه گرایی و سیاست های مبتنی بر فشار و

تحریم، تصریح کرد: باور داریم که می توانیم در

برابر یکجانبه گرایی و تحریم های ظالمانه آمریکا با

قدرت ایستادگی کنیم.

اداره نظام بین الملل برمسای یکجانبه گرایی

ممکن نیست

پزشکیان همچنین برگزارری اجلاس سران

سازمان همکاری شانگهای را نشانه ای از شکل گیری

اراده ای گسترده تر در میان کشورهای جهان برای

مقابله با یکجانبه گرایی دانست و افزود: در دیگر

کشورها هم یک پدیزدن که نظام بین الملل به

مبای یکجانبه گرایی اداره شود و هیچ کشوری

حق ندارد حاکمیت کشور دیگری را نقض کند یا با

توسل به زور، اهداف خود را بر دیگران تحمیل کند

وی با اشاره به تجاوز نظامی آمریکا و اسرائیل

به ایران و شهادت رهبری عظیم الشان و جمعی از

فرماندهان و مردم، از جمله دانش آموزان، گفت:

این جنایات هیچ وجهایت قانونی ندارد و چنین

تجاوزی به هیچ وجه قابل توجیه نیست.

رئیس جمهوری تأکید کرد: ملت ایران در برابر

این تجاوزگری از قدرت ایستاد و کار قرار باشد این

روند ادامه پیدا کند، بار دیگر با قدرت ایستادگی

خواهد کرد. پزشکیان در بیان حال با اشاره به

آمدگی ایران برای اجرای تعهدات خود در چارچوب

توافق بازگردد، ایران هم آمادگی دارد برای اجرای

آن اقدام کند. آمریکا دیگر نمی تواند با زبان زور،

خواستۀ ها و مطالبات غیرقانونی خود را بر ملت

ایران تحمیل کند.

از رویکرد روسیه به چندجانبه گرایی حمایت

می کنیم

رئیس جمهوری همچنین حضور فعال ایران

در سازمان های منطقه ای و بین المللی از جمله

سازمان همکاری شانگهای و گروه بریکس را در

تقویت روند چندجانبه گرایی مؤثر دانست و گفت:

از نگاه بلند و رویکرد روسیه به چندجانبه گرایی

حمایت می کنیم و باور داریم که در نهایت

چندجانبه گرایی بر یکجانبه گرایی غلبه خواهد

کرد. پزشکیان با تأکید بر عزم و صداقت روابط

تهران و مسکو اظهار نظر کرد: روابط دو کشور در

همه زمینه ها بهبود یافته است و در آینده نیز بیش

از پیش توسعه خواهد یافت.

وی با اشاره به ظرفیت های اقتصادی و سیاسی

دو کشور گفت: آمریکا و کشورهای غربی با اعمال

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

۱۳۰۵

پزشکیان با روسای جمهوری روسیه و چین در حاشیه اجلاس شانگهای دیدار کرد

پوتین: راهکار نظامی در برابر ایران، موفق خواهد بود

ایران نداشت. آنتونیو گوتش افزود: من تنها

دبیرکل سازمان ملل بودم که در شورای امنیت، در

برابر نماینده آمریکا، حمله به ایران را محکوم کردم.

وی با اشاره به رئیس اخبار برای پایان دادن به

جنگ گفت: ما از امضای توافق اخیر خرسند بودیم

و آن رایک پیروزی سیاسی مهم برای ایران و گاهی

در مسیر پایان جنگ می دانستیم.

راهکار نظامی در برابر ایران موفق نخواهد بود

ولادیمیر پوتین رئیس جمهوری روسیه هم در

این دیدار با گرامیداشت یاد و خاطره رهبری شهید

نقش ایشان در مسیر توسعه مشارکت راهبردی

دو کشور، بر عزم مسکو برای استمرار و تعمیق

همکاری های دوجانبه تأکید کرد.

وی با اشاره به شهادت رهبری عالیقدر و جمعی

در سازمان ملل متحد و دیگر محافل ایرانی، این

اقدام را فاجعه و جنایتی بزرگ توصیف کرد که به

هیچ عنوان قابل توجیه نیست.

رئیس جمهوری روسیه با بیان اینکه آمریکا رژیم

صهیونیستی در جریان تجاوز به ایران به اهداف

خود دست نیافتند، انسجام و مقاومت مردم ایران

را از عوامل اصلی ناکامی این اهداف دانست. پوتین

تصریح کرد: مسکو بارها به آمریکا و اسرائیل توصیه

داده بود که راهکار نظامی در برابر ایران هیچ

چشم انداز موثقی نخواهد داشت و تأکید کرد:

ایران کشوری با تمدن و فرهنگ غنی و ریشه دار

است و می تواند در حل درک این واقعیت هستند.

وی همچنین با ابراز نگرانی نسبت به تداوم

تنش هادر منطقه، ابراز امیدواری که مذاکرات به

نتایج ملموس منجر شود و گفت: همه ما علاقه مند

به تحقق این هدف هستیم.

مسکو توسعه روابط با تهران را دنبال می کند

رئیس جمهوری روسیه با تأکید بر اینکه مسکو

توسعه روابط با تهران را در همه زمینه ها ادامه

خواهد داد، گفت: ارتباطات خود با ایران را در همه

حوزه ها استمرار خواهیم بخشید.

پوتین تأکید کرد: مردم روسیه با مردم ایران

فرماندهان و مردم، از جمله دانش آموزان، گفت:

این جنایات هیچ وجهایت قانونی ندارد و چنین

تجاوزی به هیچ وجه قابل توجیه نیست.

رئیس جمهوری تأکید کرد: ملت ایران در برابر

این تجاوزگری از قدرت ایستاد و کار قرار باشد این

روند ادامه پیدا کند، بار دیگر با قدرت ایستادگی

خواهد کرد. پزشکیان در بیان حال با اشاره به

آمدگی ایران برای اجرای تعهدات خود در چارچوب

توافق بازگردد، ایران هم آمادگی دارد برای اجرای

آن اقدام کند. آمریکا دیگر نمی تواند با زبان زور،

خواستۀ ها و مطالبات غیرقانونی خود را بر ملت

ایران تحمیل کند.

از رویکرد روسیه به چندجانبه گرایی حمایت

می کنیم

رئیس جمهوری همچنین حضور فعال ایران

در سازمان های منطقه ای و بین المللی از جمله

سازمان همکاری شانگهای و گروه بریکس را در

تقویت روند چندجانبه گرایی مؤثر دانست و گفت:

از نگاه بلند و رویکرد روسیه به چندجانبه گرایی

حمایت می کنیم و باور داریم که در نهایت

چندجانبه گرایی بر یکجانبه گرایی غلبه خواهد

کرد. پزشکیان با تأکید بر عزم و صداقت روابط

تهران و مسکو اظهار نظر کرد: روابط دو کشور در

همه زمینه ها بهبود یافته است و در آینده نیز بیش

از پیش توسعه خواهد یافت.

وی با اشاره به ظرفیت های اقتصادی و سیاسی

دو کشور گفت: آمریکا و کشورهای غربی با اعمال

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

تحریم علیه ایران و روسیه، در واقع خود را از

اختلالات خارجی است. دوم، توسعه نهادهای

حمایت از تجارت و سرمایه گذاری که شامل ایجاد

اتحادیه بیمه صادراتی و سرمایه گذاری سازمان

همکاری شانگهای است که امیدواریم با همراهی

کشورها عضو به نتیجه مطلوب برسد.

سوم، تحکیم امنیت انرژی با توجه به ظرفیت

بالای کشورهای عضو در تولید و مصرف انواع انرژی

است. ایجاد «کنسرسیوم انرژی سازمان همکاری

شانگهای» نمود عینی آن است که به عنوان الگویی

باثبات از تولید، عرضه، انتقال و مصرف انرژی در

جغرافیای وسیع این سازمان می تواند پیامدهای

خارجی را وسیع این سازمان می تواند پیامدهای

جغرافیای وسیع این سازمان می تواند پیامدهای

جغرافیای وسیع این سازمان می تواند پیامدهای

جغرافیای وسیع این سازمان می تواند پیامدهای

جغرافیای وسیع این سازمان می تواند پیامدهای

جغ

جهان‌رومان شهید امام خا منده‌ای (۱۰)

مثنوی معنوی

سیدعطاء الله ماجرانی

ادیب و قرآن پژوه

سوم: انس با جهان دانستی و حکمت مثنوی معنوی

حاج مولی هادی در تفسیر مقدمه دفتر اول به تفسیر مثنوی به عنوان «اصول اصول دین پرداخته است. همان نکته‌ای که در سخنان شهید امام خا منده ای دیده می شود: «شعر مولوی را ببینید... مثنوی که خودش می گوید: و هو اصول اصول الدین. واقعاً اعتقاد من هم همین است. یک وقتی مرحوم آقای مطهری از من پرسیدند: نظر شما درباره مثنوی چیست؟ همین را گفتم. گفتم: به نظر من مثنوی همین است که خودش گفته : و هو اصول ... ایشان گفت : کاملاً درست است، من هم عقیده‌ام همین است.»^۳

همین نکته را شهید آیت‌الله خا منده‌ای در دیدار با آیت‌الله سید عزالدین زنجانی مطرح کرده بودند. من با مرحوم آیت‌الله زنجانی بیش از آنشایی، انس داشتم. هر وقت به مشهد مقدس مشرف می شدم، دیدار با ایشان جزو برنامه بود. همیشه در گفتگو اشاره‌ای به مثنوی پیش می‌آمد. ایشان نسبت به مثنوی حضور ذهنی دقیق و وقاد داشتند. روان و درخشان بیهتای متعددی از مثنوی را از حفظ می خواندند. یک بار به من گفتند: «مدتی در زندان با مرحوم شهیدمطهری با هم بودیم؛ مثنوی می خواندیم. ایشان نکته‌ها را در حاشیه مثنوی می نوشتند.» قرار با ایشان بر این بود که فرصتی را شکار کنیم و دور از غوغای شهر و سیاست، در خلوتی همان نکته‌ها را بگویند تا من بنویسم. چنین توفیقی رفیق نشد.

سبک و سلوک علامه طباطبایی و شاگردان ممتاز ایشان، آیت‌الله

حسن زاده آملی و آیت‌الله جوادی آملی، پیداست که با مثنوی

مائوس بودند. در کتاب «الرسائل» درباره مولوی نوشته‌اند: «مولانا

عارف رازدان و خداپسینی است که غواص اقیانوس معنی و معارف و

قدوه اصحاب معرفت است.»^۴ شهیدمطهری در جلد دوم آنشایی با

قرآن می گوید: «مولوی حرفی غیر از قرآن ندارد. هر چه می گوید،

تفسیر قرآن است، منتها از دید عرفانی.»^۵

آیت‌الله جوادی آملی در انتخاب عنوان «شمس الوحی تبریزی»

برای کتابی که درباره شخصیت علامه طباطبایی نوشته‌اند، سخن

را تمام کرده‌اند. در این کتاب در کمتر صفحه‌ای است که بیتی از

دیوان شمس یا مثنوی معنوی مطرح نشده باشد. حضور شمس و

مولوی در کتاب سیرشار است. استادان استادان، جلال‌هایی، بر مثنوی

یادداشت‌های بی نظیر و سرشار از لطف و باریک اندیشی و تسلطی

نوشته‌اند. ایشان سال ۱۳۱۴ خورشیدی در تهران مثنوی چاپ سنگی

(قطع رحلی) خرید که چاپخانه میرزا حبیب‌الله در شعبان ۱۳۰۷ق

چاپ کرده بود و در تمام صفحاتش حاشیه نوشتند.^۶

سخن علامه محمدعلی جعفری درباره مولوی و تجربه زندگی

عارفانه ایشان با مولوی و مثنوی در «نقد و تحلیل و تفسیر مثنوی

معنوی» و نیز در «شرح نهج البلاغه» مثال زدنِ است. با دوست

داشتند، انقلابی اصیل و فرزانه عزیز، جناب آقای دکتر فضل

الله صلواتی، درباره علامه جعفری و توجهشان به مثنوی صحبت

می کردم، گفتند: علامه روزی می گفت: «اگر قرار بود خودم پس

از حضرت محمد مصطفی (صلوات الله علیه) پیامبری رامبعوث کند،

جلال‌الدین مولوی چنان کسی بود!»^۷

تردیدی نیست که مثنوی از ظرفیت شگفت انگیز «داستان»

استفاده کرده است. داستان با بل بدیرواز مفاهیم حکیمانه شده

است. مولانا جلال‌الدین در پیمانه قصه، شراب ربانی حکمت الهی

را به ما می نوشاند:

ای برادر، قصه چون پیمانه ای است معنی اندروی به سان دانه ای است

دانه معنی بگیرد مرد عقل ننگرد پیمانه راگر گشت نقل

(مثنوی، دفتر دوم، بیت۳۳۵-۳۳۶)

این رویکرد جلال‌الدین درباره روش و شیوه آرایایی از داستان،

دقیقاً در نگاه آیت‌الله خا منده‌ای پدیدار است. داستان برای داستان

نیست. می‌بایست داستان زمینه و ظرفیتی برای تبیین پیام باشد. چنان

که سبک قرآن معین نیز همین است. حکیم فردوسی هم در شاهنامه

همین رویکرد را دارد. داستان پردازی را دروغ سرایی نمی‌انگارد. قرآن

معیند ملک و میزان قصص گویی را «حقیقت» می‌داند.

ادامه دارد

بی‌نوشت‌ها:

۳. بیانات در دیدار شاعران در ماه مبارک رمضان، ۲۵ شهریور ۱۳۸۷/۴. شهید

مرتضی مطهری، آشنایی باقرآن، تهران، انتشارات صدرا، ج ۳، ۸۸/۵. علامه سید

محمد حسین طباطبایی، مجموعه رسائل، به کوشش سیدهادی خسروشاهی، ج ۲،

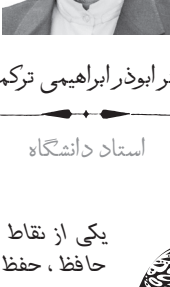
ص ۱۱۰/۶. مثنوی معنوی از مولانا جلال‌الدین محمدباخی، با حواشی و تعلیقات

استاد جلال‌الدین همایی، با مقدمه دکتر مهدی نوشه‌اند، تهران، انتشارات دانشگاه

تهران- دانشگاه ملک گل کانداز، ۱۳۸۶، انجمن ترویج زبان و ادب فارسی ایران.

جمعه، ۱۴ فروردین ۱۴۰۵

تغییرات در این قسمت انتهای خیابان انقلاب
چقدر سریع است! چندان شب نیامدم، کلی عوض شده. در غرفه بعدی که فاصله‌ای ندارد، میز و صندوق دو کانه گذاشته‌اند! میز چوبه کار درستی درست می کنند.
اتقدر بچه‌ها کوچک هستند و همه چیز ریزه میزه است که فکر می کنم دارم از دور ز نگاهشان می کنم، در حالی که در دو دکان این بچه‌های بی گناه مرا چوهره کاره باشند، بی‌نیامی‌شان هستم. دیوار پشتی این موکب بسیار بزرگ به ساختمان دانشگاه تهران (بخش ورزش؟) چسبیده است و تصاویر شهدای میناب را درون قاب سفید گلبرگ مانندای نصب کرده‌اند. انگار این بچه‌های بی گناه مرا چوهره کاره باشند، رفتم تو. «آن می برد که ما به کمند وی اندریم.»
فقط نگاه می‌کنم، یاد می‌آورم که در دو دروازه، فراتر از قدرت بیان من،
همین که این روزها شهرداری در بسیاری از جاها تنها چشمان این کودکان نازنین را در تابلوهای بزرگ به نمایش گذاشته، پیداست که فقط احساس من نیست، برای دیگران هم مطرح بوده. می‌روم سراغ نوشته‌های کنار تصاویر. یک جا با خط پیکانه‌ها شعار نوشته‌اند:
– لطف خدا! آیان (به جای عیان) شد/ خا منده‌ای جان شد
– من زینب سادات هستم، مرگ بر آمریکا، مرگ بر اسرائیل، مرگ بر پهلوی!
– خونی که در رگها هست، هدیه به مجتبی هست.
و باز نام آن کودک شهید: دیانامحمدی، آراز (پسر)، رهدار، طیفکائی، درازهی، حبشیان، چملی پور سرکمی. یکی زیر تصویر شهید رضا چشمان چشمان زبایشان نوشته است: «انتقام می‌گیریم.»
– ما وطنمان را از خون بیشتر دوست داریم.
– زیر عکس یک دختر: «عزیز دلم، تو باد دختر من فرق نداری، شهادت گوارای وجودت، برای دخترم ده‌کان!»
– وزیر عکس دیگر: «سلام ما را به رهبر از جان عزیزتر برسانید.»
– این آخرین نبوده، پهلوی به گور برمی‌گردد.
– آمریکا، با بی‌شرمیست با ربا!
– زیر عکس زهرآفرین صفر: «سلام، امیدوارم

دکتر ابودر ابراهیمی ترکمان

استاد دانشگاه

یکی از نقاط قوّت شعر حافظ، حفظ معنا در کنار رعایت لفظ است. به چند مورد از میناگر۱ های خود را یکبار یادآوری می‌کنم. به ادامه سخن.

هفتم:

ماراز خیال تو چه پورای شراب است؟

خُم گوسر خود گیر، که خمخانه خراب است

یکی از معانی کلمه «پروا» در لغتنامهٔ دهخدا، اندیشه و هوس است: بنابراین در تفسیر معنایی و عرفانی می توان گفت که حافظ می گوید: وقتی در اندیشهٔ تو هستم، چنان مست و سرخوشم که حتی هوس شراب هم ندارم. چه آنکه شراب برای فراغت از شر و شور و سرخوشی است و من بی شراب و تنها با خیال تو در فراغ و سرخوشی هستم.

این بیت تاب تفسیر در چهار معنی رادارد. تعبیر «خُم گوسر خود گیر» نیز تعبیر بسیار زیبایی است که در تغییر معنایی بیت فوق تأثیرگذار است.

معنی اول: چون در گذشته پس از اینکه انگور را در خُم برای شراب گیری می نهادند، سر خُمها را با گل می بستند تا گاز درون خُم به بیرون نزنند. حالا می گوید به خُم بگو که سر زبرا را بگیرد و نگذار گل از سرش کنده شود: زبرا خمخانه خراب است و کسی به خمخانه برای نوشیدن می نخواهد آمد.

معنی دوم: سر خود گیر به معنی بی کار خود رفتن و راه خانه را در پیش گرفتن است. حال معنی چنین می شود: به خُم بگو که راه خانه را در پیش گیر، چه آنکه خمخانه خراب است و ای بود و باش در آن نیست. در شعری از صائب نیز این ترکیب به صراحت در همین معنا به کار رفته است: گفתי: سر خود گیر و برو از سر گویم این راه به کسی گوی که پاداشته باشد

معنی سوم: سر خود رفتن یعنی خمخانهٔ حال خراب شدن است مواظب سر خود باش تا نسبی نبیند.

معنی چهارم: نه تنها که من از خیال یار مستم، بلکه خمخانه که باید مست کننده باشد اکنون خود نیز خراب (مست) است. این همه معانی تو در تو و زیبایی در کنار معنای عمیق عرفانی، بسیار شگفت انگیز است. در کنار این همه ژرف اندیشی، آرایایی و با نغمهٔ حروف و توالی حرف «خ» نیز در مصراع دوم با موسیقی خاص خود یادآور خرابی است: خُم گوسر خود گیر، که خمخانه خراب است. مانندان بیت منوچهری است که موسیقی برآمده از تکرار «خ» و «ز» یادآور خش خش برگ درختان بایزی در زیر پا و خزان است:

خیز بد و خیز آوید که هنگام خزان ست یاد خنک از جانب خوارزم وزان ست البته واج آرایایی با نغمهٔ حروف و موسیقی برآمده از تکرار حرف «خ» یا «ز» و حرف «ا» بار در بیت دیگری از حافظ هم بسیار زیبا آمده که یادآور به خاک شدن است.

خیال خال تو باخود به خاک خواهم برد که تا خال خود را خا کنم خود غیر امیز

در ابیات زیر نیز نغمهٔ حروف یا واج آرایایی، زیبایی شگرفی پدیدآورده است:

تنگار د بار حرف «ز»:

تنت به ناز طپیان نیا زبندم مباد وجود نازکت آو زده گزند مباد

در تراشی های حافظ /بخش پایانی

بنده پیر مغانم

اول: عین عنایت: خود عنایت: عین در این معنی یعنی اصل و اساس و خود عنایت همانی است که پیر ما انجام می دهد و آن همان رها نیدن از جهالت است.

دوم: عین عنایت: چشمهٔ عنایت: عین در معنی چشمه نیز هست و معنی بر این اساس، این خواهد بود که پیر ما که مرا از جهل می رها نند، گوا اینکه مرا به چشمه عنایت رهنمون شده است.

سوم: عین عنایت: آغاز عنایت: چون واژه عنایت با «ع» آغاز می شود، معنی در این فرض چنین خواهد بود که: پیر ما با رها نیدن مرا از جهل، عنایتی را آغاز کرده که ادامه خواهد داشت. این که کرد، گویی «ع» در عنایت است که آغاز کلمه است.

دهم: نه من ز بی عملی در جهان ملولم و بس ملائت علما هم ز علم بی عمل است

در بیت فوق واج آرای (نغمهٔ حرف) با تکرار حرف «ا» بار و حرف «م» بار، در زیباسازی بیت بسیار مؤثر است. در معنی بیت فوق نیز ایهام در ترکیب «بی عملی»، سبب دو معنایی بیت شده است.

معنی اول: بی عملی: بی شغلی. معنی بیت: نه فقط من که بیکار و فاقد شغل هستم، در این جهان ملولم، بلکه بسیاری دیگر (همچون علما) هم از بیکاری ملول اند.

معنی دوم: بی عملی: عمل نکردن به علم: نه فقط من از اینکه نمی توانم به علم خویش عمل کنم، ملول و تراحت هستم، بلکه ملائت علما و عالمان هم از علمی است که عمل در بی ندارد.

یازدهم: دی می شدو گفتم: صنما، عهد به جای آ

گفتا: غلطی خواجه، در این عهد وفا نیست در بیت فوق بین هر دو واژه «عهد» در هر دو مصراع جناس تام وجود دارد: اما «عهد» در مصراع دوم ایهام در دو معنی دارد: اول: زمانه و عصر، دوم: پیمان.

از سوی دیگر، در مصراع دوم «خواجه» به رسم پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغت به معنی پیشوا۱ و رتشیان و برآکر دولتی نرفته اند؟ در خلوت حقیقی که خود عامل به علم خویشن است و صلاحیت هدایت و تربیت دیگران را دارد. بیت فوق در معنای اولیه چنین است: بنده پیر مغان هستم که با دانش خویش، مرا از کمرباهی و جهالت می رها نند. این پیر ما کسی است که هیچ کاری را بی دلیل انجام نمی دهد و هر چه کند، عنایتی از سوی اوست. در بیت فوق «عین عنایت» ترکیب زیبایی است و در سه معنی می توان زیبایی را از آن دریافت.

هشتم: بادت به دست باشد اگر دل نپی به هیچ در معرفی که تخت سلیمان زود به یاد به دست بودن به دو معنی کار بی نتیجه و نیز محروم بودن است: به یاد رفتن نیز در سه معنی به کار رفته است: ۱. با یاد حرکت کردن، ۲. از بین رفتن، ۳. بادی که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد.

معنی اول: اگر دل خود را به هیچ خوش کنی، هیچ نتیجه‌ای نخواهی گرفت: زیرا وقتی تخت سلیمان از بین می رود، دل به هیچ نهادن تو هم حتمأً بی هیچ نتیجه‌ای خواهد بود.

معنی دوم: وقتی باد از سوی خداوند، مقدر قدرت دارد که تخت سلیمان را به حرکت درمی آورد، تو چرا خود را محروم از عنایت خداوندی می کنی و دل به هیچ می نهی؟

نهم: بندهٔ پیر مغانم که ز جهلم برهاند پیر ماهر چه کند عین عنایت باشد پیر مغان از نظر لغ

وقتی تولید فراموش می شود

زیان ۱۰هزار میلیارد تومانی صنعتگران اصفهان از قطعی برق

محمدرضا کلاهدوزان

خبرنگار اطلاعات در اصفهان

گروه شهرستان‌ها: استان

اصفهان در حالی

به عنوان یکی از

قطب های اصلی

صنعت کشور شناخته

می شود و حدود

۱۲درصد از سهم بخش صنعت کشور را به

خود اختصاص داده است که هر سال با

فرارسیدن تابستان، محدودیت در تامین

برق واحدهای صنعتی این استان به یکی

از چالش های جدی بخش تولید بدل

می شود؛ چالشی که هیچ ارتباطی با جنگ

و تحریم ندارد و فقط محصول سال ها سوء

مدیریت در این حوزه است.

این محدودیت در شرایطی در تابستان

امسال هم اعمال می شود که صنایع با

افزایش ناگهانی قیمت گازوئیل نیز مواجه

شده اند و با ساختن می توانند سوخت مورد

نیاز ژئوتورهای خود را تامین کنند تا چرخ

صنعت متوقف نشود.

به گفته کارشناسان، تداوم خاموشی ها

علاوه بر کاهش ظرفیت تولید و افزایش

هزینه های جاری، می تواند پیامدهای قابل

توجهی برای اشتغال به همراه داشته باشد.

وقتی دولت قانون راعایت نمی کند

در پی افزایش دمای هوا در روزهای اخیر،

تشدید ناترازی میان تولید و مصرف برق و

ضرورت تامین برق پایدار و مدیریت شبکه

در روزهای گرمای کنگور، مسئولان تصمیم

گرفتند برق شهرک های صنعتی اصفهان

را به صورت موقت و به مدت چند روز از

ساعت ۱۳ تا ۱۴ قطع کنند. به بیان بهتر برق

شهرک های صنعتی اصفهان ۹ ساعت در

روز قطع شد.

اگرچه این تصمیم به صورت موقت و برای

چند روز اجرا شد اما این اقدام شوک بزرگی

به واحدهای صنعتی وارد کرد چون بسیاری

از آنها به صورت پیوسته فعالیت می کنند و

قطع برق در این بازه زمانی اخلاص جدی در

روند تولید آنها ایجاد کرد.

بر اساس قانون بهبود مستمر محیط

کسب و کار، صنایع باید در آخرین اولویت

قطع برق قرار داشته باشند اما برخلاف

الزامات قانونی، دولت این قانون را رعایت

نمی کند.

بر اساس قانون مذکور، صنایع باید در

آخرین اولویت قطع برق قرار داشته باشند

ولی آن طور که مشخص است، بخش صنعت

به عنوان خط اول جبهه اقتصادی همیشه

در اولویت نخست اعمال محدودیت های

برق قرار گرفته است.

محمود جواد بگی، مدیرعامل شرکت

شهرک های صنعتی استان اصفهان در

گفتگو با خبرنگار اطلاعات با اشاره به

دشواری محاسبه دقیق خسارت های

ناشی از خاموشی ها طی ۵ ماه گذشته،

زیان وارده شده به واحدهای مستقر در

شهرک های صنعتی استان را دستکم حدود

۱۰هزار میلیارد تومان برآورد می کند.

همچنین امیر کشانی رئیس اتاق بازرگانی

اصفهان در این باره می گوید: اتاق بازرگانی

اصفهان در این باره چند نامه به رئیس

جمهوری و رئیس مجلس ارسال و تقاضا

کرده است که اگر این قانون اجرایی شود،

آن را لغو کنند. بگی از راه های اصلی شهر،

تورم، بهبود و افزایش تولید است و دولت

باید قانون بهبود مستمر محیط کسب و

کار را اجرا کند.

۱۶ ساعت قطعی برق!

از سوی دیگر مسئول یکی از واحدهای

نساجی مستقر در شهرک صنعتی جی

اصفهان به خبرنگار اطلاعات می گوید:

برق شهرک صنعتی جی ۲ روز در هفته و

روزهای شنبه و یکشنبه از ساعت ۸صبح تا

۱۲شب قطع می شد ولی به تازگی قطعی

برق به یک روز در هفته کاهش یافته اما در

همان روز نیز برق از ساعت ۸صبح تا ۱۲شب

قطع است؛ در چنین شرایطی، واحدهای

صنعتی امکان تولید ندارند اما هزینه های

جاری آنها از جمله پرداخت حقوق کارگران

همچنان پابرجاست.

وی افزود: برای ادامه فعالیت واحد تولیدی

ژئوتور داریم تا در زمان قطعی برق بتوانیم

بخشی از فعالیت تولیدی را ادامه دهیم

اما تامین گازوئیل آن به یکی از مشکلات

جدی بدل شده است؛ با این که از سوی

سازمان صنعت، معدن و تجارت استان

اعلام شده است که گازوئیل مورد نیاز

واحدهای صنعتی تامین می شود ولی

قیمت هر لیتر آن ۳۵هزار تومان اعلام

شده است. با توجه به افزایش روزهانه قیمت

مواد اولیه، کاهش سفارش های تولید و

شرایط نامناسب بازار، تامین سوخت با این

قیمت برای واحد تولیدی صرفه اقتصادی

ندارد.

این فعال اقتصادی می افزاید: برای جبران

کاهش تولید ناشی از قطعی برق، یکی

از راهکارها فعالیت در روز جمعه است اما

در عمل این امکان نیز وجود ندارد چون

کارگران یک روز در هفته را برای استراحت

و حضور در کنار خانواده خود نیاز دارند و

بسیاری از آنها حاضر به کار در روز جمعه

نیستند؛ علاوه بر این، فعالیت در این روز

مستلزم پرداخت اضافه کاری است و با توجه

به وضعیت فعلی بازار و کاهش سفارش ها

برای تولید، تحمیل چنین هزینه ای به

واحد تولیدی امکان پذیر نیست.

علی کریمی نیا، مدیر یک واحد تولیدی

صنعتی مورچه خور هم می گوید: زمانی

که برق قطع می شود، کارگران بیکار

می شوند و روند تولید نیز آسیب می بیند؛

زمانی که یک واحد تولیدی نتواند به

فعالیت خود ادامه دهد، در نهایت ممکن

است ناچار به تعدیل نیرو شود و این شرایط،

خسارت قابل توجهی به تولید وارد می کند

کما این که برخی از واحدهای صنعتی به

تعدیل نیرو اقدام کرده اند.

وی با بیان این که بیشتر کارگران ما را بانوان

تشکیل می دهند می افزاید: از نظر ما

امکان پرداخت اضافه کاری و جبران ساعات

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۳/الف/۱۴۰۵

شرکت سیمان ارومیه (خریدار) در نظر دارد موضوع خرید

انواع گرویل فولادی را مطابق موارد مندرج در اسناد مناقصه و

مدارک پیوستی را از طریق مناقصه عمومی به اشخاص حقوقی /

حقیقی واجد شرایط واگذار نماید.لذا از کلیه تامین کنندگان

فعال در این زمینه دعوت می شود از تاریخ درج آگهی تا مورخه

۱۴۰۵/۰۶/۱۸ جهت دریافت فایل اسناد به سایت سیمان ارومیه

www.urmiacement.com ویا برای دریافت برگ شرایط به

دو نشانی ذیل مراجعه نمایند.

ارومیه: کیلومتر ۳۵ جاده ارومیه - مهاباد - کارخانه سیمان

ارومیه-امور قراردادها(شماره تماس ۰۴۴۳۵۱۵۳۹۳)

تهران: خیابان مطهری - خیابان سلیمان خاطر - نبش کوچه

گروس پلاک ۱۱۵- ساختمان سیمان خزر (دفتر شرکت سیمان

ارومیه)

شرکت سیمان ارومیه سهامی عام

آگهی مناقصه عمومی

شماره ۲۴/الف/۱۴۰۵

شرکت سیمان ارومیه (خریدار) در نظر دارد موضوع خرید انواع

کوپلیک هیدرولیکی را مطابق موارد مندرج در اسناد مناقصه و

مدارک پیوستی را از طریق مناقصه عمومی به اشخاص حقوقی /

حقیقی واجد شرایط واگذار نماید.لذا از کلیه تامین کنندگان

فعال در این زمینه دعوت می شود از تاریخ درج آگهی تا مورخه

۱۴۰۵/۰۶/۱۸ جهت دریافت فایل اسناد به سایت سیمان ارومیه

www.urmiacement.com ویا برای دریافت برگ شرایط به

دو نشانی ذیل مراجعه نمایند.

ارومیه: کیلومتر ۳۵ جاده ارومیه - مهاباد - کارخانه سیمان

ارومیه-امور قراردادها(شماره تماس ۰۴۴۳۵۱۵۳۹۳)

تهران: خیابان مطهری - خیابان سلیمان خاطر - نبش کوچه

گروس پلاک ۱۱۵- ساختمان سیمان خزر (دفتر شرکت سیمان

ارومیه)

شرکت سیمان ارومیه سهامی عام

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی (نوبت دوم)

شرکت خدماتی شهرک صنعتی فرجک (سهامی خاص)

به شماره ثبت ۱۰۵۰ و شناسه ملی ۰۷۳۳۳۲۸۲

به علت به حدصاب نرسیدن سهامداران، مالکین و استفاده کنندگان

و طرف های قرارداد شرکت خدماتی شهرک صنعتی فرجک در مجمع

عمومی عادی (نوبت اول) تاریخ ۱۴۰۵/۰۶/۱۸ بدینوسیله از کلیه سهامداران،

مالکین و استفاده کنندگان و طرف های قرارداد شرکت خدماتی شهرک

صنعتی فرجک (سهامی خاص) دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع

عمومی عادی (نوبت دوم) شرکت که در ساعت ۹ صبح روز دوشنبه مورخ

۱۴۰۵/۰۶/۲۳ در محل کارخانه جهان ارم از واقع در شهرستان فرجک،

شهرک صنعتی فرجک، بلوار صنعت، به پشترفت تشکیل می گردد، و حضور

بهم رسانند. لذا حضور اعضا با وکیل، قائم مقام و نماینده قانونی به همراه

مقرری نامه کتبی در جلسه فوق الزامی می باشد. **دستور جلسه:** -استماع

گزارش هیئت مدیره و بازرس، -بررسی اختاد تصمیم نسبت به صورت های

مالی، صورت های دارایی، مطالبات و دیون شرکت خدماتی -انتخاب

بازرس و حسابرس قانونی - سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی

عادی طبق ماده ۱۶ اساسنامه می باشد.

هیات مدیره شرکت خدماتی شهرک صنعتی فرجک (سهامی خاص)

* چهارشنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۵ * ۲۰ ربیع الاول ۱۴۴۸

* ۲۹ سپتامبر ۲۰۲۶ * سال صدو یکم * شماره ۲۹۳۱۶

ettelaatonline

ettelaat.com

۱۰اصیاد مفقود شده بندرلنگه ای بالاخره پیدا شدند

بندرعباس/ خبرنگار اطلاعات: رئیس دفتر نمایندگی وزارت امور خارجه در هرمزگان گفت:

۱۰اصیاد مفقود شده بندرلنگه ای، در کشور امارات هستند و بزودی به کشور باز می گردند.

محمد سلیمانی افزود: به دنبال اعلام مفقودی ۱۳صیاد در آب های شهرستان بندرلنگه از اواخر

مردادماه که احتمال داده می شد پس از ورود به آب های سرزمینی کشور های همسایه، دستگیر

شده باشند، پیگیری برای تعیین وضعیت این صیادان در کشور های امارات و قطر آغاز شد.

وی گفت: دپیروز کشور امارات به سفارت ما در ابوظبی اطلاع داد که ۱۰نفر از این صیادان در این

کشور هستند و می توانند از آنجا خارج شوند.

سلیمانی افزود: با توجه به این که این افراد گذرنامه به همراه نداشتند، از طرف سفارت کشورمان

برای آنها برگه عبور صادر شد و در اولین پرواز در این هفته به هرمزگان باز خواهند گشت.

وی گفت: هنوز از ۳ صیاد دیگر مفقود شده اطلاعی در دست نیست، اما پیگیری ها برای

مشخص شدن وضعیت آنها در کشور های همسایه ادامه خواهد داشت.

بهره برداری از پروژه های سلامت محور گلستان

رگان / خبرنگار اطلاعات: رئیس دانشگاه علوم پزشکی گلستان از بهره برداری پروژه های

سلامت محور استان با اعتبار ۴۳۱ میلیارد تومان در هفته دولت خبر داد و گفت: در هفته دولت

امسال، شاهد به ثمر نشستن پروژه هایی بودیم که با تلاش شبانه روزی همکارانمان در معاونت

توسعه دانشگاه و با هدف ارتقای عدالت در سلامت در سراسر استان گلستان محقق شده است.

محسن ابراهیمی با بیان این که این پروژه ها فقط بخشی از اقدامات صورت گرفته است، افزود:

تمرکز اصلی ما در این دوره، توزیع متوازن خدمات درمانی در نقاط مختلف استان به ویژه

در مناطق کم برخوردار و نقاط دوردست بوده است و تلاش می کنیم با تقویت اورژانس های

پیش بیمارستانی و توسعه بخش های تخصصی بیمارستانی، سطح تاب آوری نظام سلامت

استان را در برابر حوادث و بیماری ها افزایش دهیم.وی با تأکید بر اولویت بندی پروژه ها گفت:

بیمارستان گلکشیک با ۹۰ درصد، بیمارستان کمیشان با ۶۰ درصد و بیمارستان کودکان طالقانی با

۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی، از اولویت های اصلی ما هستند و تلاش می کنیم تا پایان این دولت،

بیمارستان های کمیشان و کودکان طالقانی را به بهره برداری برسانیم.

ثبت ۱۴وقف جدید به ارزش ۲۵۰میلیارد تومان در قم

قم/ خبرنگار اطلاعات: مدیرکل اوقاف و امور خیریه استان قم از ثبت ۱۴ فقره وقف جدید در این استان

از ابتدای امسال تاکنون با ارزش تقریبی ۲۵۰میلیارد تومان و مساحت بیش از ۴هزار مترمربع خبر داد.

حجت الاسلام عباس اسکندری در جمع خبرنگاران با تأکید بر کاربرد همگانی موقوفات، تصریح کرد:

بیمارستان ها، مدارس، راه ها و پل ها نمونه هایی از موقوفاتی هستند که بنا بر نیات واقفان، در خدمت

عموم مردم به ویژه نیاوندان قرار می گیرند و این کمک ها بدون هیچ گونه منتی انجام می شود.

وی افزود: طرح بیابان زدایی در وسعت ۲۰۰۰هکتار از اراضی قم با کاشت درخت در دست اقدام است که

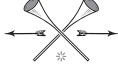
۳ استان تهران، اصفهان و اراک نیز از منافع آن بهره مند می شوند و این طرح امسال اجرایی می شود.

اسکندری همچنین از احداث اردوگاه فرهنگی تفریحی در جوار یکی از امازادگان در فردو به مساحت

۱۰هکتار خبر داد و افزود: زیرساخت های این طرح تأمین شده است. به گفته وی، اکنون بیش از ۱۳۹هزار

مترمربع اراضی وقفی در اختیار ادارات، ۳۳هزار مترمربع در حوزه بهداشت و درمان و بیش از ۶۰هزار

مترمربع فضای آموزشی در استان به مردم خدمات رسانی می کنند.

در تابستان امسال

قطعی برق در

شرایطی اعمال

می شود که

صایع اصفهان با

افزایش ناگهانی

قیمت گازوئیل

نیز مواجه

شده اند و با

سختی می توانند

سوخت مورد نیاز

ژئوتورهای خود

را تامین کنند

تا چرخ صنعت

متوقف شود

→→→→→←←←←←

ک

* چهارشنبه ۱۱ شهریور ۱۴۰۵* ۲۰ ربيع الاول ۱۴۴۸

* ۲۰ سپتامبر ۲۰۲۶ * سال صدو یکم * شماره ۲۹۳۱۶

eltelaat.com @eltelaatonline X ۴۴

تداوم جنایات رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان

حملات اسرائیل به غزه ۵ شهید در پی داشت

رژیم صهیونیستی در جریان حملات هوایی و پهبادی، پنج غیر نظامی رادر غزه به شهادت رساند. به گفته منابع ، در این حملات، یک خودرو در محله «تل الوهی» در جنوب غرب شهر غزه هدف قرار گرفت که علاوه بر شهادت ۵ تن، چندین نفر نیز در پی این حمله زخمی شدند. همزمان ، منابع

از حملات وحشیانه نظامیان و شهرک نشینان صهیونیست به کرانه باختری خبر دادند. به گفته آنها، اشغالگران دست به تخریب گسترده منازل مردم در شهرک «بیرزیت» در شمال رام‌الله در کرانه باختری زدند. نظامیان صهیونیست به شهرک الرام در شمال قدس مغالی نیز یورش بردند وبا استقرار در محله‌های این شهرک، تمام ورودی‌های آن را بستند.
ههرک‌نشینان صهیونیست نیز زمین‌های منطقه قدیمی الخلیل راجامحات نظامیان رژیم غاصب تخریب کردند.همچنین الجزیره در حمله شهرک نشینان صهیونیست به روستای برفاد در شرق رام‌الله وحمله آنها به یکی از منازل مردم خبر داد.

خداحافظی استارمر با سیاست

نخست‌وزیر سابق انگلیس از نمایندگی مجلس استعفای دهد

کی‌یر استارمر که نیرماه گذشته از مقام نخست‌وزیری انگلیس کنار رفت، درآستانه بازگشتی پارلمان این کشور اعلام کرد که به بیش از یک دهه حضور خود در نهاد قانون‌گذار نیز پایان می‌دهد.
نشریه محلی «کمدن نیو ژورنال» دیروز – سه‌شنبه گزارش داد که استعفاى استارمر از نمایندگی حوزه انتخابیه «هولبورن وست پانکراس» به‌برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای دیگری در انگلیس منجر خواهدشد.استارمر در گفت‌وگو بااین نشریه اعلام کرد که پس از خروج از مجلس، فعالیت‌های خود رابر مسائل بین‌المللی متمرکز خواهد کرد. وی گفت: از این پس بر موضوعات دیگری تمرکز خواهم کرد که شامل امور بین‌المللی از جمله مسائل دفاعی، امنیتی، تجاری وفناوری در جهانی است که به سرعت در حال تغییر است.تصمیم استارمر برخلاف موضعی است که دفتر او هنگام استعفايش از نخست‌وزیری اعلام کرده بود. دستیاران وی در زمان گفته بودند که اوصد دارد داریان دوره کوتنی، نماینده هولبورن وست پانکراس باقی بماند.

تشدید مسابقه تسلیحاتی در اروپا

سوئد ۴ ناوچهٔ جنگی از فرانسه خریداری کرد

سوئد با امضای قراردادی ۴۳۰میلیارد یورویی ، چهار فروند ناوچهٔ پیشرفته از فرانسه خریداری کرد. این ناوچه‌ها که بزرگترین شناورهای جنگی تاریخ نیروی دریایی سوئد خواهند بود، در بحبوحه افزایش تنش‌های امنیتی در دریای بالتیک، توان نظامی این کشور رابه طور چشمگیری افزایش می‌دهند.بر اساس این قرارداد، نخستین ناوچه در سال ۲۰۲۰ به نیروی دریایی سوئد ملحق خواهد شد.مقامات نظامی سوئد اعلام کرده‌اند که این ناوچه‌های جدید با بهره‌گیری از فناوری‌های روز ، به بزرگترین شناورهای جنگی در تاریخ نیروی دریایی این کشور تبدیل خواهند شد.دو نقش کلیدی در تقویت توان نظامی استکهلم ایفا خواهند کرد.این قرارداد تسلیحاتی در شرایطی امضای‌شود که نگرانی‌های امنیتی کشورهای حوزهٔ دریای بالتیک، به ویژه پس از تشدید تنش‌ها در پی جنگ اوکراین ، به بالاترین سطح خود رسیده است. تحلیلگران نظامی این اقدام را نشانه‌ای دیگر از تشدید مسابقهٔ تسلیحاتی در قارهٔ اروپا از پایی می‌کنند.

با امضای اعلامیه بیشکک اعلام کردند

رهبران شانگهای: باید جهان چندقطبی را جایگزین «قانون جنگل» و «زورگویی» کنیم

هند: خواستار گفتگو برای پایان تنش‌ها هستیم

در چنین شرایطی، نخست‌وزیر هند طی سخنرانی خود در اجلاس سازمان همکاری شانگهای خواستار گفتگو برای پایان دادن به درگیری‌ها در بحبوحه جنگ اوکراین و تنش‌های آمریکا و ایران شد. «رانندرا مودی» گفت: هند همواره تأکید کرده است که راه حل همه تنش‌ها و درگیری‌ها رانمی‌توان در میدان جنگ یافت، بلکه فقط از طریق گفتگو و دیپلماسی می‌توان به آن دست یافت. وی گفت: در جهان به هم پیوسته امروز، دامنه امنیت حتی گسترده‌تر شده است. وی افزود که بحران در خاورمیانه نشان داده است که درگیری در یک منطقه فقط به آن منطقه محدود نمی‌شود.

ازبکستان: خواستار کاهش تنش در خاورمیانه هستیم

در همین حال، رئیس‌جمهوری ازبکستان در نشست سازمان همکاری شانگهای در بیشکک، تحولات خاورمیانه را به‌طور ویژه نگران‌کننده خواند و گفت: ما قاطعانه از ازسیرگیری گفت‌وگو و کاهش تنش‌ها در منطقه حمایت می‌کنیم. «شوکت میرضیایف» با بیان این مطلب، افزود: نشست سران شانگهای در شرایطی برگزار می‌شود که جهان با افزایش شکاف‌های ژئوپلیتیکی، کاهش اعتماد، تشدید درگیری‌ها و تضعیف حقوق بین‌الملل روبه‌رواست. وی با اشاره به بیست‌وپنجمین سالگرد تأسیس این نهاد، افزود: سازمان همکاری شانگهای طی یک چهارم قرن گذشته، با پایبندی به اصول «روح شانگهای»، زمینه گفت‌وگوی برابر رافراهم کرده‌در تقویت ثبات منطقه‌ای و توسعه پایدار کشورهای عضو نقش موثری داشته است.

امضای «اعلامیه بیشکک» از سوی سران شانگهای

در چنین شرایطی، سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای (SCO) در جریان اجلاس سران، اعلامیه بیشکک را امضا کردند. آنها توافق کردند تا تلاش‌های رابتحکیم هرچه بیشتر سازمان همکاری شانگهای و تحقق اهداف تعیین‌شده در راهبرد توسعه این سازمان تا سال ۲۰۳۵ ادامه یابد. بر اساس گزارش‌ها، این اعلامیه به‌عنوان سند اصلی تصویب‌شده در اجلاس سران سازمان همکاری شانگهای در بیشکک شناخته می‌شود. شرکت‌کنندگان در نشست سران کشورهای عضو سازمان همکاری شانگهای، بر ضرورت اصلاح و بهبود نظام حکمرانی و تنظیم مقررات جهانی تأکید کردند: از جمله تدوین هنجارها و قواعدی که مشارکت برابر همه کشورها در تصمیم‌گیری بین‌المللی و بهره‌مندی آنها از نتایج این تصمیمات را تضمین کند. در این اعلامیه همچنین آمده است که سران کشورهای عضو سازمان از همکاری باکشورهای علاقه‌مند، سازمان‌های بین‌المللی و ائتلاف‌ها و تشکل‌های چندجانبه استقبال می‌کنند. در متن اعلامیه تأکید شده است که تعامل در قالب سازمان همکاری شانگهای بلاس (SCO Plus) به شکل‌گیری یک مشارکت جهانی گسترده و فراگیر کمک می‌کند.

این اعلامیه همچنین به موضوعات مهم روز در دستور کار جهانی، از جمله لزوم استفاده آیین و مسئولانه از فناوری‌های هوش مصنوعی، توسعه پایدار و اصلاح نظام حکمرانی اقتصادی جهانی پرداخته است. علاوه بر اعلامیه بیشکک به مناسبت بیست‌وپنجمین سالگرد تأسیس سازمان همکاری شانگهای، شرکت‌کنندگان در اجلاس سران ۲۷ سند دیگر را نیز به امضا رساندند. با پایان دوره ریاست قرقیزستان، ریاست سازمان همکاری شانگهای برای دوره‌آینده به پاکستان منتقل شد و پاکستان میزبان اجلاس سران در سال ۲۰۲۷ خواهد بود.

سران در همین حال، رئیس‌جمهور ترکیه طی سخنرانی خود در نشست شانگهای تأکید کرد که اتحاد دفاعی مکه، مبتنی بر بازآرندگی جمعی است

در همین حال، رئیس‌جمهور ترکیه طی سخنرانی خود در نشست شانگهای تأکید کرد که اتحاد دفاعی مکه، مبتنی بر بازآرندگی جمعی است و سهم قابل توجهی در صلح وثبات منطقه‌ای و جهانی خواهد داشت. رجب طیب اردوغان گفت: ترکیه به دنبال تعمیق همکاری با سازمان همکاری شانگهای خواهد بود که «ستاره‌ای در حال ظهور» است. وی ادامه داد: ما تلاش خواهیم کرد تا همکاری خود را با سازمان همکاری شانگهای در هر زمینه‌ای پیش ببریم. اردوغان افزود: سازمان همکاری شانگهای که نماینده ۳۰۵ میلیارد نفر و ۳۵ میلیون دلار تولید ناخالص داخلی است، ضروری از یک نظم چندقطبی است. ترکیه مسئولیت حل مناقشات از طریق گفتگو و دیپلماسی را بر عهده می‌گیرد و به تلاش برای صلح، آرامش و ثبات در سراسر جهان ادامه خواهد داد. رئیس‌جمهور ترکیه افزود: این می‌خواهیم ابتکار کریدور میانی عبوری از دریای خزر با همکاری چین، روسیه و هند به‌عنوان یک راه حل برای اینکه غزه و لبنان نایید فراموش شوند، گفت: ۷۲۰۰۰ نفر در حملات اسرائیل شهید شده‌اند و کل منطقه بهای این سیاست تهاجمی را می‌پردازد. این در حالی است که «حاکان فیدان» وزیر امور خارجه ترکیه نیز در حاشیه این نشست درباره جنایات اسرائیل تصریح کرد که نتانیاہو به عنوان عامل نسل کشی، به دشمن مشترک بشریت، جامعه بین‌المللی و امنیت جهانی تبدیل شده است.

تداوم گرافه گویی‌های ترامپ

در همین حال، رئیس‌جمهور آمریکا با تکرار ادعای باز بودن تنگه هرمز، مدعی شد که ایران هرگز سلاح هسته‌ای نخواهد داشت. «دونالد ترامپ» بار دیگر ادعاهای مضحک و بی‌اساس خود درباره باز بودن تنگه هرمز و شکست خوردن ایران در جنگ را تکرار کرد و چنین گفتگو با خبرنگاران در دفتر کار خود در کاخ سفید، گفت: ایران هرگز سلاح هسته‌ای نخواهد داشت، همه چیز درمورد همین است، نه چیزی دیگر. وی ادعا کرد: اگر ایران

ایران در رسانه‌های جهان

۴ اتلانتیک: جنگ علیه ایران هم‌زمان با تشدید بحران مدیریتی در پنتاگون، ارتش آمریکا را با فرسایش منابع، اختلاف در فرماندهی و آشفتگی راهبردی روبه‌رو کرده است.

۴ بلومبرگ: ریاض در پی افزایش هزینه‌های ناشی از جنگ منطقه‌ای، اختلال در صادرات نفت و فشار بر بودجه و منابع مالی عربستان، مذاکرات اولیه برای دریافت دست‌کم هشت میلیارد دلار وام جدید را آغاز کرده است.

۴ کانال ۳: **رژیم صهیونیستی:** مقامات اسرائیل بعدی می‌دانند که تنش فعلی میان ایران و آمریکا به یک رویارویی نظامی گسترده تبدیل‌شود.

۴ آسوشیتدپرس: «بررسی نهاد تحقیقاتی «ایرواز» در مورد حمله موشکی به شهر «لاهور» در جنوب ایران نشان می‌دهد که آمریکا از یک موشک جدید موسوم به «پرستین استراتیک میسیل» حامل هزاران ساجمه در کشتن غیرنظامیان ایرانی استفاده کرده است.

هرمز: یک متغیر اقتصادی

قابل قیمت‌گذاری

مسعود دشتی درخشان

کارشناس ارشد بین‌الملل

در بازار نفت، گاهی تصمیم درباره چند دهه کشتی می‌تواند پیامدهایی بسیار فراتر از خود شناورها داشته باشد. قرار گرفتن ۴۵ فروند کشتی در فهرست سیاه اعلام‌شده از سوی ایران، در ظاهر اقدامی محدود است، اما اهمیت واقعی آن زمانی آشکار می‌شود که ریسک یک کشتی به کشتی دیگر، عملیات انتقال کشتی به کشتی (STS)، بیمه، تأمین مالی و در نهایت به کل محموله سرایت کند.

گزارش رویترز نشان می‌دهد دست‌کم سه بالايشگر هندی و یک شرکت بزرگ بین‌المللی انرژی، سیاست‌های چارترینگ خود را برای اجتناب از این شناورها تغییر داده‌اند؛ حتی اگر این کشتی‌ها تنها در عملیات STS خارج از هرمز به کار گرفته شوند. همزمان سازمان موسوم به «Persian Gulf Ship Transit Authority» هشدار داده است کشتی‌هایی که با شناورهای فهرست‌شده اقدام به انتقال محموله کنند نیز ممکن است با جریمه، توقیف یا مصادره ر محموله مواجه شوند. برخی شناورهای این فهرست نیز در زنجیره حمل شرکت‌هایی مانند آرامکو و ADNOC مورد استفاده قرار گرفته‌اند. اگر این رویکرد در میان خریداران، کشتیرانی‌ها، بیمه‌گران و مؤسسات مالی گسترش یابد، مسئله دیگر صرفاً «۴۵ کشتی» نیست؛ بلکه سرایت ریسک از یک شناور به کل زنجیره انتقال نفت است. تولیدکنندگان بزرگ نفت و فراورده در خلیج فارس طی سال‌ها، معماری لجستیکی چندلایه‌ای از تنگه عبور از تنگه هرمز ایجاد کرده‌اند. در این مدل، کشتی‌های مثال، نفت خام و فراورده‌ها را از پایانه‌های داخل خلیج فارس منتقل می‌کنند و پس از عبور از بخش پریسک مسیر، محموله در نقاطی مانند فجیره یا صحرار طریق عملیات STS به کشتی‌های بزرگ‌تر تحویل داده می‌شود. این سازوکار یکی از ابزارهای مهم حفظ جریان صادرات منطقه بوده است؛ کشتی نخست، بخش پریسک مسیر را طی می‌کند و کشتی دوم، محموله را به بازارهای جهانی می‌رساند.

اما اکنون سوال اساسی این است: اگر کشتی نخست از نظر خریدار، بیمه‌گر یا بانک غیرقابل قبول باشد، آیا کشتی دوم صرفاً به دلیل دریافت محموله در خارج از هرمز از این ریسک مصون خواهد ماند؟ وضعیت کسوت نمونه روشنی از شرایط جدید است. بر اساس گزارش «Energy Intelligence»، کویت همچنان به تأمین محموله‌های قراردادی خود از مسیر هرمز متعهد است و جریان نفت خام این کشور در ماه‌های ژوئیه و اوت به حدود یک میلیون بشکه در روز رسیده؛ یعنی تقریباً ۸۰ درصد سطح پیش از جنگ. در مقابل، صادرات فراورده‌های نفتی همچنان کمتر از ۴۰ درصد سطح پیش از جنگ قرار دارد. این ارقام نشان می‌دهد تجارت انرژی متوقف نشده، اما هزینه، پیچیدگی و ریسک انتقال افزایش یافته‌است. کرایه حمل، تنها بخشی از هزینه واقعی است و بیمه ریسک جنگ، یک عامل مهم زنجیره حمل STS، تأمین مالی، پذیرش تریمینال و احتمال تخلیه موفق نیز بر ارزش نهایی شبکه اثر می‌گذارد.

پیش از این، انتقال محموله به خارج از هرمز و تحویل آن به کشتی دیگری می‌توانست بخش مهمی از نگرانی خریدار را برطرف کند. اما اگر کشتی خریداران، بیمه‌گران و بانک‌ها سابقه کشتی نخست و طرف عملیات STS را نیز در ارزیابی خود لحاظ کنند، دیگر محل فعلی محموله به‌تنهایی تعیین‌کننده نخواهد بود. در این شرایط می‌توان از یک چارچوب تحلیلی جدید با عنوان «پریمیوم زنجیره حمل STS» (Vessel-Chain Premium) سخن گفت؛ یعنی ارزش اقتصادی قابل قبول بودن کل زنجیره انتقال یک محموله.

در این نگاه، مالک و مدیر کشتی، سابقه آن، بیمه مسئولیت (P&I)، طرف عملیات STS، بانک تأمین‌کننده مالی و تریمینال مقصد، همگی اهمیت پیدایی‌کنند. در نتیجه، دو محموله با کیفیت و منشأ یکسان ممکن است به دلیل تفاوت در زنجیره حمل، بیمه یا تأمین مالی، ارزش یکسانی را برای خریدار نداشته باشند. قابلیت اطمینان زنجیره حمل به بخشی از ارزش اقتصادی یک محموله تبدیل‌شود. اگر خریدار احساس کند پذیرش محموله STS او را در معرض ریسک تحریم، بیمه، تأمین مالی یا تخلیه قرار می‌دهد، با تخفیف بیشتری مطالبه خواهد کرد یا ترجیح می‌دهد فروشنده مسئولیت بخش بیشتری از حمل را برعهده بگیرد.

از این رو، ساختارهای تحویل در مقصد مانند DES می‌توانند جذاب‌تر شوند؛ زیرا فروشنده مسئولیت بیشتری برای رساندن محموله به مقصد متشخص می‌پذیرد. این تولیدکنندگانی مانند آرامکو، KPC، ADNOC، SOMO مسئله حفظ حجم صادرات نیست، بلکه حفظ قابلیت پذیرش بشکه در بازار جهانی با کمترین هزینه و ریسک است. این تحویل برای ایران نباید صرفاً تهدید تلقی شود. اگر بازار به سمت قیمت‌گذاری ریسک زنجیره حمل حرکت کند، ایران نیز باید از نگاه صرفاً کشتی‌محور عبور کرده و به سمت مدیریت یکپارچه زنجیره حمل و تحویل حرکت کند. ایجاد یک «ماتریس زنجیره حمل» می‌تواند نقطه شروع باشد؛ ابزاری که مشخصات کشتی، مالک، مدیر، پرچم، بیمه، مسیر، طرف STS، تریمینال، بانک و مقصد نهایی را همزمان ارزیابی کند تا ریسک هر ساختار صادراتی پیش از معامله شناسایی و در قیمت‌گذاری لحاظ شود. البته اجرای این رویکرد در شرایط تحریم با محدودیت‌های واقعی، از جمله دسترسی به P&I معتبر، پذیرش بانکی، تأمین مالی و پذیرش تریمینال‌ها همواره است. بنابراین سیاست‌گذاری باید ریسک دریایی، بیمه‌ای، مالی و تجاری را همزمان ببیند.

نخست، ایجاد نظام یکپارچه ارزیابی ریسک کشتی و زنجیره حمل به جای تصمیم‌گیری موردی درباره شناورها به گونه‌ای که ریسک هر محموله از بازگویی تا تخلیه نهایی ارزیابی شود. دوم، بازطراحی ائتلاف‌پذیر شرایط تحویل در قراردادهای نفتی به نحوی که ریسک متناسب با شرایط بازار میان فروشنده و خریدار توزیع شود و امکان استفاده هدفمند از ساختارهای تحویل در مقصد فراهم باشد. سوم، گذار ریسک هرمز از یک هزینه تحمیلی به متغیری قابل قیمت‌گذاری در مذاکرات نفتی، هرچه هزینه بیمه، حمل، SATS و ریسک زنجیره‌ای افزایش یابد، این هزینه باید در محاسبات اقتصادی قرارداد منعکس شود، نه اینکه به صورت پنهان از ارزش واقعی بشکه کسر شود.

ماجرا ۴۵ کشتی در ظاهر درباره چند دهه شناور است؛ اما پیام آن بزرگ‌تر است. کشتی نخست، کشتی دوم، STS، بیمه، تأمین مالی، تریمینال و مقصد نهایی حلقه‌های یک زنجیره واحد هستند. اگر یکی از این حلقه‌ها برای این نفت ریسک‌پذیر نباشد، کل معامله می‌تواند با هزینه و ریسک بیشتری مواجه شود. از این منظر، تنگه هرمز دیگر فقط یک نقطه جغرافیایی نیست؛ یک متغیر اقتصادی و تجاری قابل قیمت‌گذاری است. در بازار جدید نفت، سؤال فقط این نیست که نفت کجاست، بلکه این است که برای این نفت چگونه به آنجا رسیده‌اند؟ هر بشکه ممکن است همان بشکه دیروز باشد، اما اگر زنجیره‌ای که آن را جابه‌جا کرده پریسک‌تر شده باشد، ارزش تجاری آن نیز دیگر همان ارزش دیروز نیست. «پریمیوم زنجیره حمل» چارچوبی تازه برای فهم همین تغییر است؛ تغییری که در آن تقسیم‌بندی بین زنجیره انتقال، خود به بخشی از ارزش اقتصادی نفت تبدیل می‌شود.

موسی صدر؛ مردی که

غیبتش هم حضور است

عباس خادم‌یار

پژوهش‌گر و کارشناس امور خاورمیانه

بعضی آدم‌ها وقتی می‌روند، جای خالی‌شان می‌ماند؛ و بعضی دیگر، وقتی ناپدید می‌شوند، تازه حضورشان آغاز می‌شود. امام موسی صدر از همین جنس است: مردی که نزدیک به نیم قرن از ربوده‌شدنش می‌گذرد، اما هنوز در کوچه‌های بیروت، در محراب مساجد و کلیساها، در خاطره محرومان لبنان و در وجدان انسان‌هایی که عدالت و کرامت را می‌جویند، حضور پُر رنگی دارد.

امروز، سالروز ناپدیدشدن امام موسی صدر و دو هم‌راهش، شیخ محمد یعقوب و استاد عباس بدرالدین، است؛ روزی که یک پرسش بزرگ در تاریخ معاصر و منطقه متولد شد: موسی صدر کجاست؟ پرسشی که پس از گذشت دهه‌ها هنوز پاسخ روشنی نیافته است؛ اما شاید شگفتی ماجرا اینجاست که غیبت جسمانی او هرگز نتوانست حضور معنوی و فکری‌اش را از میان ببرد.

امام موسی صدر در سال ۱۳۳۹ راهی لبنان شد؛ سرزمینی کوچک با تاریخی بزرگ، اما گرفتار فقر، تبعیض، شکاف‌های طبقاتی‌ای و بحران‌های سیاسی، او به لبنان رفت تا تنها یک عالم دینی یا رهبر یک طایفه باشد، اما خیلی زود به چیزی فراتر از اینها تبدیل شد: صدای محرومان، زبان گفت‌وگو و نماد همزیستی.

در این زمان، اسلام را در قامت انسان دید و انسان را پیش از آنکه در قالب مذهب و طایفه ببیند، با معیار کرامت و شرافت شناخت. مسجد برای او دیوار نبود؛ پنجره بود. کلیسا برای او «دیگری» نبود؛ خانه‌ای دیگر برای گفتگوی خداجوایان بود. همین نگاه بود که او را به قلب جامعه چندپاره لبنان برد و میان مسلمان و مسیحی، شیعه و سنی و گروه‌های مختلف اجتماعی، پلی از اعتماد ساخت.

هنر بزرگ او، شاید همین بود: در روز گاری که همه دیوار می‌ساختند،

او پل می‌ساخت.

امروز که منطقه ما همچنان با زخم‌های فرقه‌گرایی، افراط‌گرایی، جنگ و نفرت دست‌ساز مستکبران و متجاوزان و اشغالگران، دست‌وپنجه نرم می‌کند، بازخوانی امام موسی صدر ضرورتی فراتر از یک مناسبت سالانه است. او به ما یادآوری می‌کند که می‌توان بر سر اصول ایستاد، بی‌آنکه در برابر انسان‌ها دیوار کشید؛ می‌توان با اشغال و تجاوز مقابله کرد؛ بی‌آنکه نفرت را به آیین زندگی تبدیل کرد؛ و می‌توان مؤمن بود و در عین حال، دیگری را نیز محترم شمرد.

در جای‌جای لبنان هنوز می‌توان ردپای او را دید. گاه در خاطره یک روحانی مسلمان و یک کشیش مسیحی، گاه در روایت یک خانواده محروم، گاه در تصویر قدیمی‌ای از دیدار او با یک اسقف و گاه در نهادهای که با اندیشه و همت او شکل گرفته است. این خاطرات نشان می‌دهد که امام موسی صدر تنها بخشی از تاریخ تشیع لبنان نیست؛ او قطعه‌ای از حافظه مشترک مسلمانان و مسیحیان و همه طوایف این سرزمین است. شاید به همین دلیل است که نام او با گذشت زمان کهنه نمی‌شود.

موسی صدر را نمی‌توان فقط در قاب عکس‌های قدیمی جستجو کرد. او را باید در پرسش‌هایی یافت که هنوز پیش روی ماست؛ با فقر چه می‌کنیم؟ با دیگری چگونه سخن می‌گوییم؟ با اختلاف چگونه زندگی می‌کنیم؟ و مهم‌تر از همه در برابر دشمن اشغالگر چگونه مقاومت می‌کنیم؟ و آیا می‌توان میان ایمان، آزادی، عدالت و کرامت انسان پیوندی ناگسستنی برقرار کرد؟

پاسخ بسیاری از این پرسش‌ها را او سال‌ها پیش، در عمل نشان داده بود. و هنوز یک پرسش بزرگ باقی است: پرسشی که زمان نتوانسته آن را به فراموشی بسپارد: امام موسی صدر کجاست؟

این پرسش فقط درباره سرنوشت یک انسان نیست؛ درباره حقیقت، عدالت و مسئولیت ما در برابر تاریخ است. تا زمانی که حقیقت روشن نشود، پرونده او بسته نخواهد شد.

ما شاید بتوان باطمینان گفت: مردی که برای انسان زیست، حتی اگر دهه‌ها از او بی‌خبر بمانیم، از حافظه انسان‌ها نخواهد رفت. امام موسی صدر غایب است؛ اما غیبتش، خود به روایتی از حضور تبدیل شده است.

یادش گرامی، راهش روشن و روشن‌شدن سرنوشتش نزدیک باد

تشدید تنش‌ها میان مسکو – کی‌یف

روسیه زیرساخت‌های نظامی اوکراین را هدف قرار داد

وزارت دفاع روسیه اعلام کرد که نیروهای نظامی این کشور طی حملات موشکی گسترده خود، تأسیسات مجتمع نظامی – صنعتی وانژی (کی‌یف)، پایتخت اوکراین را هدف قرار داده‌اند.

به گزارش خبرگزاری «تاس»، وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای اعلام کرد که نیروهای نظامی روسیه در جریان یک عملیات گسترده با استفاده از موشک‌های پیشرفته، به تأسیسات مجتمع نظامی – صنعتی و سوخت – انرژی در منطقه «کی‌یف» حمله کردند.

به گفته این وزارتخانه، حمله مذکور به تأسیسات این مجتمع که در تولید موشک، پهپاد و قطعات مرتبط و همچنین تأمین سوخت برای نیروهای مسلح اوکراین نقش دارند، آسیب‌رساند. براساس این بیانیه، تأسیسات زیرساختی در منطقه «لاودسا» که برای ذخیره محموله‌های نظامی و سوخت برای بنادر اوکراین استفاده می‌شوند نیز مورد اصابت قرار گرفتند.

وزارت دفاع روسیه افزود که نیروهای مسلح این کشور به تأسیسات شرکت FirePoint LLC در کی‌یف حمله کرده‌اند

که قطعات موشک فلائینگو، کلاهک‌ها و تقویت‌کننده‌های سوخت جامد را تولید می‌کرد. بیانیه افزود است که نیروهای روسی همچنین به یک شرکت دفاعی دفاعی مستقر در کی‌یف که سیستم‌های هواپایه برای تأمین پهپادها از جمله پهپادهای نوع هورنت، تولید می‌کرد، حمله کرده‌اند. علاوه بر این، ارتش روسیه انبار دارنیشا در کی‌یف، یک مرکز نگهداری کلیدی برای ناوگان لوکوموتیو اوکراین که برای حمل محموله‌های نظامی استفاده می‌شود را نیز هدف قرار داد. ارتش روسیه افزود که نیروهای مسلح این کشور به تأسیسات شرکت FirePoint LLC در کی‌یف حمله کرده‌اند که قطعات موشک فلائینگو، کلاهک‌ها و تقویت‌کننده‌های سوخت جامد را تولید می‌کرد. بیانیه افزود: برپناه‌های روسی همچنین به یک شرکت دفاعی دفاعی مستقر در کی‌یف که سیستم‌های هواپایه برای تأمین پهپادها از جمله پهپادهای نوع هورنت، تولید می‌کرد، حمله کرده‌اند. علاوه بر این، ارتش روسیه انبار دارنیشا در کی‌یف، یک مرکز نگهداری کلیدی برای ناوگان لوکوموتیو اوکراین که برای حمل محموله‌های نظامی استفاده می‌شود را نیز هدف قرار داد. ارتش روسیه افزود که نیروهای مسلح این کشور به تأسیسات شرکت FirePoint LLC در کی‌یف حمله کرده‌اند

